

Kompostovanie orechového listia

Mýtus:

„Orechové listie sa nemôže kompostovať, pretože je kyslé a obsahuje látky, ktoré spôsobujú, že sa listie nerozkladá. Však pod orechom nič nerastie.“

Skutočnosť:

Je pravda, že niektoré druhy listia sa rozkladajú ťažšie a medzi ne patrí aj orechové listie. Stalo sa vám však niekedy, že by ste sa pod nejakým orechom brodili po pás v listí, pretože by sa nerozkladalo? Predpokladám, že nie. A to platí aj v orechových alejách popri cestách, kde listie naozaj nikdy nikto nehrabe. Znamená to, že orechové listie sa rozkladá prirodzene pod stromom. Prečo by sa potom nemalo rozkladať v kompostovisku?

Aké látky obsahuje orechové listie?

Samozrejme je ich veľa, ale pre nás sú dôležité hlavne tie, ktoré spomaľujú rozklad listia:

- triesloviny – sa nachádzajú v rôznych rastlinách ako forma obrany. Horká chuť trieslovín spôsobuje, že rastliny nechutia zvieratám. Pri rozklade listia sa triesloviny uvoľňujú a okysľujú kompost. Pri veľkých koncentráciách majú inhibičný (brzdíaci) vplyv na rozklad listia.
- juglon – patrí medzi najsilnejšie prírodné fytotoxické látky. Má fungicídne (ničí huby a plesne), insekticídne (ničí/odpuďuje hmyz) a antibiotické (ničí baktérie a vírusy) účinky. Bolo zistené, že má negatívny vplyv na rast a vývoj niektorých rastlín (napr. paradajky, zemiaky, paprika, hrach, uhorky, špargľa, rebarbora, žerucha siata, baklažán, jablone, hrušky, černice, čuťoriedky, rododendrony, azalky). Sú ale aj také rastliny, ktorým juglon neškodí (napr. cibuľa, červená repa, topinambur, mrkva, paštrnák, tekvica, melóny, kukurica, slivka, nektarinka, broskyňa).

Ako je to teda s kompostovaním orechového listia?

Proces kompostovania je rozklad biologických odpadov aeróbnymi mikroorganizmami (potrebujú vzduch). Prostredníctvom nich, vody a vzduchu sa postupne juglon degraduje a jeho koncentrácia tak klesá. V pôde sa juglon rozkladá asi dva mesiace, v komposte 2 až 4 týždne. Ak si chceme byť absolútne istí, že v komposte už nie je juglon, nechajme podrvené listy, kôru a vetvičky z orechov kompostovať šesť mesiacov. Potom môžeme použiť takýto kompost aj na rastliny, ktoré sú veľmi citlivé na juglon. Ak tomu neveríte, vysejte semená paradajok do kompostu a pozorujte, či vyklíčia. Paradajka je obzvlášť citlivá na prítomnosť juglonu.

Ako postupovať pri kompostovaní orechového lístia?

Aby sme dokázali pri kompostovaní čo najúčinnejšie eliminovať negatívne vlastnosti orechového lístia, je potrebné dodržiavať základné pravidlá kompostovania:

1. Pokiaľ je to možné, pozbierajme lístie s kosačkou so zberným košom. Čím jemnejšie bude lístie nasekané, tým rýchlejšie sa skompostuje. Pokiaľ kosačku nemáme, lístie pohrabme a uložíme ho buď do rašlových vriec (predávajú sa v nich napr. zemiaky alebo cibuľa) alebo do zásobníka na lístie alebo ho môžeme nechať prikryté iba tak na kope. Lístie necháme takto uskladnené napospas zimnému počasiu (mráz, vlhkosť). Na jar po lístí podupeme a tým ho popučíme na menšie časti.
2. Lístie nikdy nevkladáme do kompostovacieho zásobníka naraz vo veľkých množstvách. Patrí totiž medzi suché, hnedé, drevnaté – uhlíkaté materiály, z ktorých sa kompostovaním uvoľňujú triesloviny a tie kompost okysľujú. Preto ich dávame do kompostu len postupne a miešame ich v objemovom pomere 1:1 s mokkými, zelenými a šľavnatými – dusíkatými materiálmi (napr. pokosená tráva, hnoj, kuchynský biologický odpad, mladá burina, zhnité ovocie). Takto zabezpečíme nielen správnu vyváženosť pH v komposte, ale aj ideálny pomer C:N (uhlíka a dusíka). Orechové lístie môže v kompostovacej kope tvoriť 30 % hmotnostný pomer. 70 % musí byť iných materiálov.
3. Počas celej doby kompostovania musíme zabezpečiť, aby bol kompost dostatočne vlhký. Keď chytíme namiešanú zmes materiálov do dlane a stlačíme v päst', medzi prstami sa môžu objaviť maximálne 3-4 kvapôčky vody. Keď dlaň otvoríme, materiál sa nesmie rozpadnúť, ale musí zostať stlačený. Na zníženie odparovania vody z kompostu umiestnime nad kompostovisko striešku alebo zakryme netkanou textíliou (musí prepúšťať vzduch).
4. Je nevyhnutné, aby sa ku kompostovanej zmesi materiálov dostal vzduch. Pokiaľ na kompostovanie používame zásobník, dbajme na to, aby mal dostatočné množstvo vetracích otvorov. Nekompostujme v jame, kam sa vzduch nedostane. Kompostovaný materiál je vhodné niekoľkokrát do roka prekopat – premiešať.

Zhrnutie:

Orechové lístie sa dá kompostovať. Je potrebné ho rozdrviť na čo najmenšie kúsky a zmiešať s dusíkatými materiálmi (napr. tráva). Z celkovej hmotnosti kompostovaných materiálov môže orechové lístie tvoriť až 30 % podiel. Pri dodržaní základných pravidiel kompostovania sa dá už po 6 mesiacoch kompost z orechového lístia bezpečne použiť v záhrade.

